

**ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО.
ОСНОВНІ ЛІСОВІ ПОЯСИ
СВІТУ.**

**ЛІСОЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ.
ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО В
УКРАЇНІ**

Ліс має величезні санітарно-гігієнічні й цілющі властивості. Неоціненне й естетичне значення лісів. Ліс один з факторів підтримки рівноваги хімічного складу атмосфери, особливо в балансі трьох речовин: Оксигену Карбону й Нітрогену

Ліс - легені нашої планети

Людина, користуючись природними благами, вносить зміни, змушує служити своїм цілям та панує над ними. Основна діяльність людини, що полягає у застосуванні штучно створених засобів, призводить, в кінцевому рахунку, до різкого посилення активного втручання людства в хід природних процесів, яке дедалі прискорюється за темпами і зростає за силою дії.

Історія лісів

Ліс — це сукупність землі, рослинності, в якій домінують дерева та чагарники, тварини, мікроорганізми та інші природні компоненти, що в своєму розвитку біологічно взаємопов'язані, впливають один на одного і на довкілля.

©РГ «Деревообробник»

Господарська функція

Це важлива складова лісового господарства в принципі, адже ліс забезпечує людей деревиною. Саме деревина як основний продукт лісу потрапляє на ринок і з неї виготовляють тисячі виробів. Меблі, будинки, столярні вироби, музичні інструменти, папір, плити, одноразовий екологічний посуд, вікна, двері, дитячі іграшки, різноманітні предмети побуту, декор і багато інших речей – все це люди мають завдяки деревині, котру дає ліс.

Екологічна функція

Екологічна функція лісу - це надзвичайно важлива складова екосистеми. Ліс комплексно впливає на довкілля, стабілізуючи чимало показників, зокрема, регулює циркуляцію води та повітря, рівень опадів, виділення кисню, температуру повітря, глобальний та мікроклімат, зв'язує вуглекислоту, запобігає ерозії ґрунтів, захищає дороги, має шумоізоляційну дію, очищує повітря тощо. Завдяки лісу покращуються умови для сільськогосподарської діяльності та зберігається біорізноманіття.

В окремих випадках можна говорити про екологію лісу як спосіб підтримувати здоров'я та навіть лікуватися. Саме через екологічну складову, біля лісу чи навіть безпосередньо у лісу часто будують лікарні, оздоровчі заклади, відпочинково-оздоровчі комплекси тощо. Екологічна система лісу позитивно впливає на здоров'я дихальних шляхів, нервову систему та здоров'я загалом.

Соціальна функція

Складно переоцінити і соціальну функцію лісу. Адже ліс – це тисячі робочих місць. І не лише у лісовому господарстві, а й в похідних галузях – деревообробній, меблевій, целюлозній індустріях. Це зарплати, податки і розвиток підприємництва. В середньому по Україні – кожне п'яте підприємство – це підприємство лісового сектора. У лісистих регіонах таких підприємств ще більше.

Також у соціальному аспекті ліс створює сприятливе середовище для відпочинку людей. Походи, пікніки, різноманітні спортивні, освітні та навчальні заходи і багато іншого люди отримують завдяки соціальній функції лісу. Набирає популярності ще одна тенденція проведення часу у лісі – корпоративні, сімейні чи просто дружні спільні роботи на користь лісу.

Функції і цінність лісів

Утворення біотопів

Водоохоронна

водорегулююча

Кліматична

Джерело деревини

Збереження біорізноманіття

Культурна

Рекреаційна

Навчальна

Наукова

Духовно-естетична

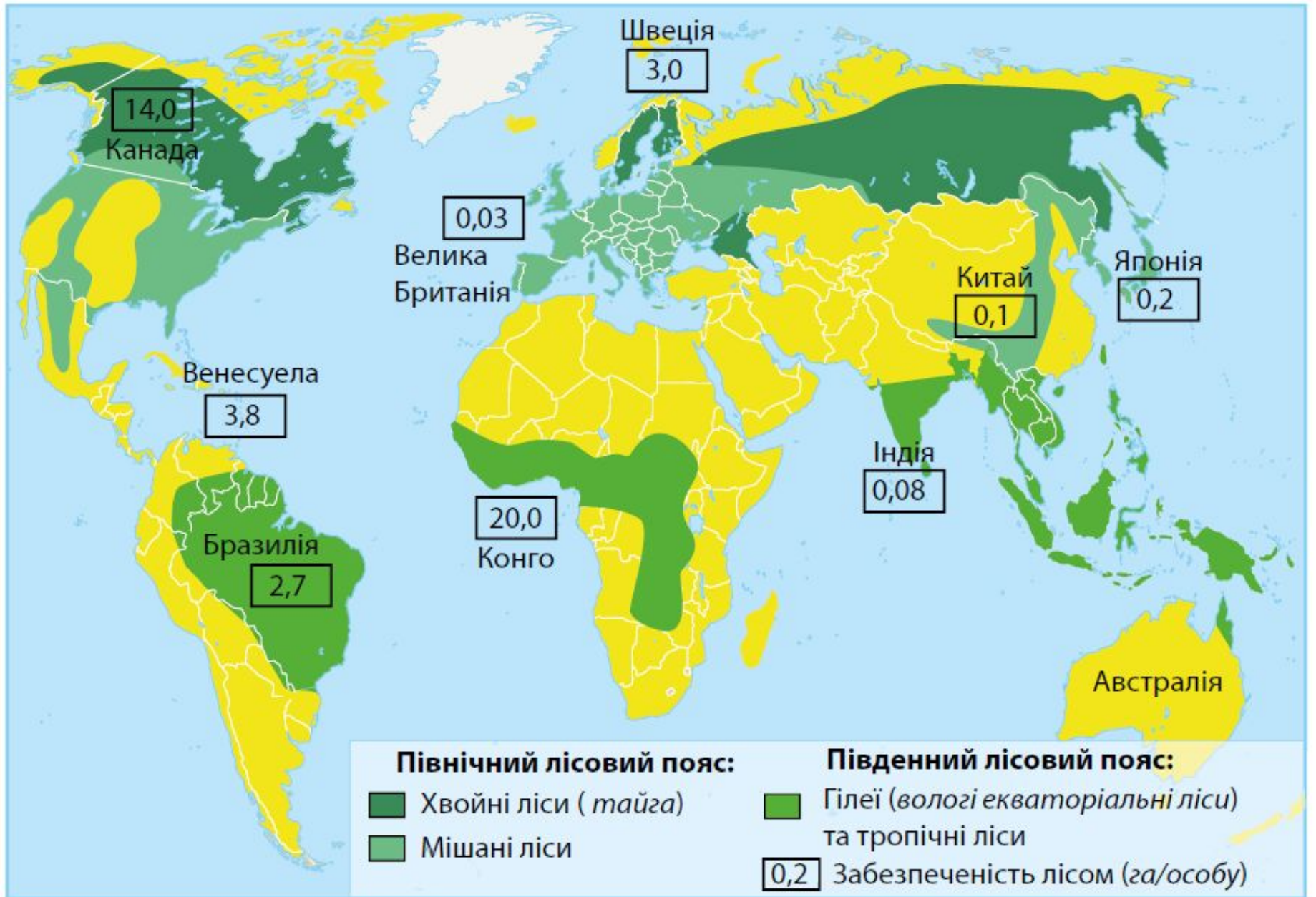
Джерело недеревних ресурсів

Лісове господарство — галузь суспільного виробництва, яка займається вивченням, обліком, відтворенням і вирощуванням лісів, охороною їх від пожеж, шкідників і хвороб, регулюванням лісокористування, здійснює заходи, спрямовані на підвищення продуктивності лісів.

ЛІСОВІ ПОЯСИ СВІТУ

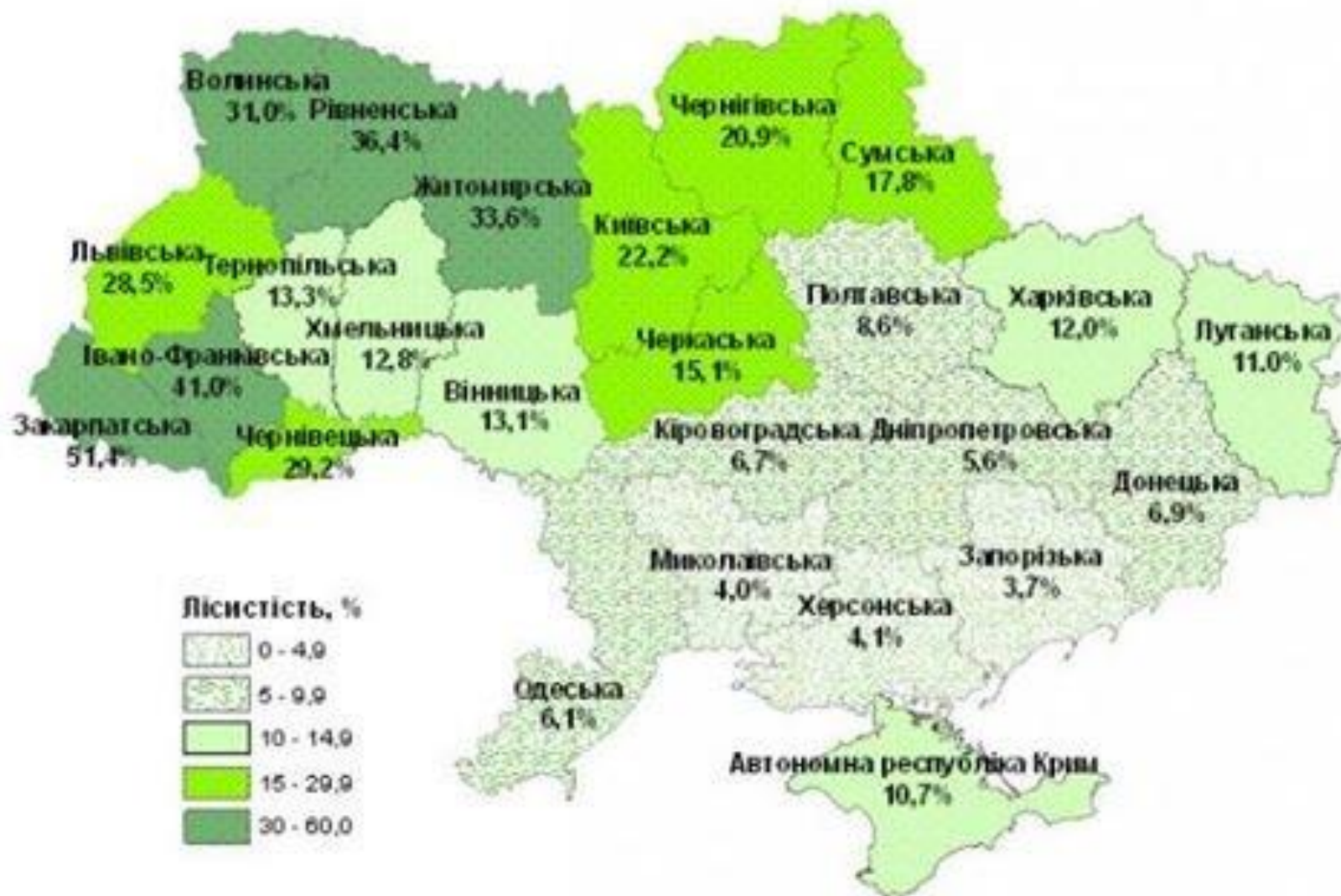

ЗАВДАННЯ

- 1. Виписати країни з найбільшим показником забезпеченості лісом на душу населення..**
- 2. Головним чинником розподілу лісів є.....**
- 3. Розміщення лісів відповідає законам зональності й поясності.**
- 4. Назвіть функції лісів**

ЛІСОВІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ

Фактори розміщення підприємств галузі

- До **сировини** тяжіють ті виробництва, де є значні витрати матеріалів і значні обсяги відходів їхньої переробки. Це деревообробна промисловість, а також підприємства лісохімії та гідролізної промисловості(переробляють відходи).
- При розміщенні целюлозно-паперової промисловості враховують **сировинний фактор, наявність водних ресурсів**, а також орієнтація на потужні **джерела електроенергії** та **кваліфіковані кадри**.
- При розміщенні меблевих підприємств урахується **споживчий фактор**, бо цю продукцію важко транспортувати.

Лісопилення

- Більшість цих підприємств розташовані в Чернігівській, Львівській, Закарпатській, Івано-Франківській, Волинській та Рівненській областях. Це пояснюється тим, що круглий ліс малотранспортабельний. Фанера теж виробляється у цих регіонах. Найбільшими центрами виготовлення деревостружкових плит є Сялява, Тересва, Костопіль, Київ; плити використовують у меблевій промисловості.

Меблеве виробництво

- Воно є дуже трудомістким, і ньому зайнята майже половина всіх робітників деревообробної промисловості. При розміщенні підприємства орієнтуються на споживача, тому вони розташовані у великих містах: Києві, Харкові, Львові, Ужгороді, Івано-Франківську, Одесі, Луганську, Дніпропетровську, Донецьку тощо.

Целюлозно-паперова промисловість

- Вони розташовані в Поліссі та Карпатах. Найбільші з них- Жидачівський картонно-паперовий комбінат(Львівська обл.), Рахівська картонна фабрика(Закарпатська обл.), Корюківська фабрика(Чернігівська обл.),Понінківська паперова фабрика (Хмельницька обл.),Обухівський картонно-паперовий комбінат (Київська обл.) тощо. Вони орієнтуються на споживача, матеріали, воду, енергію.

Лісозабезпеченість території — показник, розрахований шляхом ділення площі лісів на кількість населення світу, країни (області). Лісозабезпеченість населення країни становить: 10,4 млн га: 42 млн 650 тис. осіб = 0,24 га на одну особу (удвічі менше, ніж середній показник у світі)

Лісистість території — відношення площі лісів до загальної площі території. Лісистість території України становить 15,9 %.

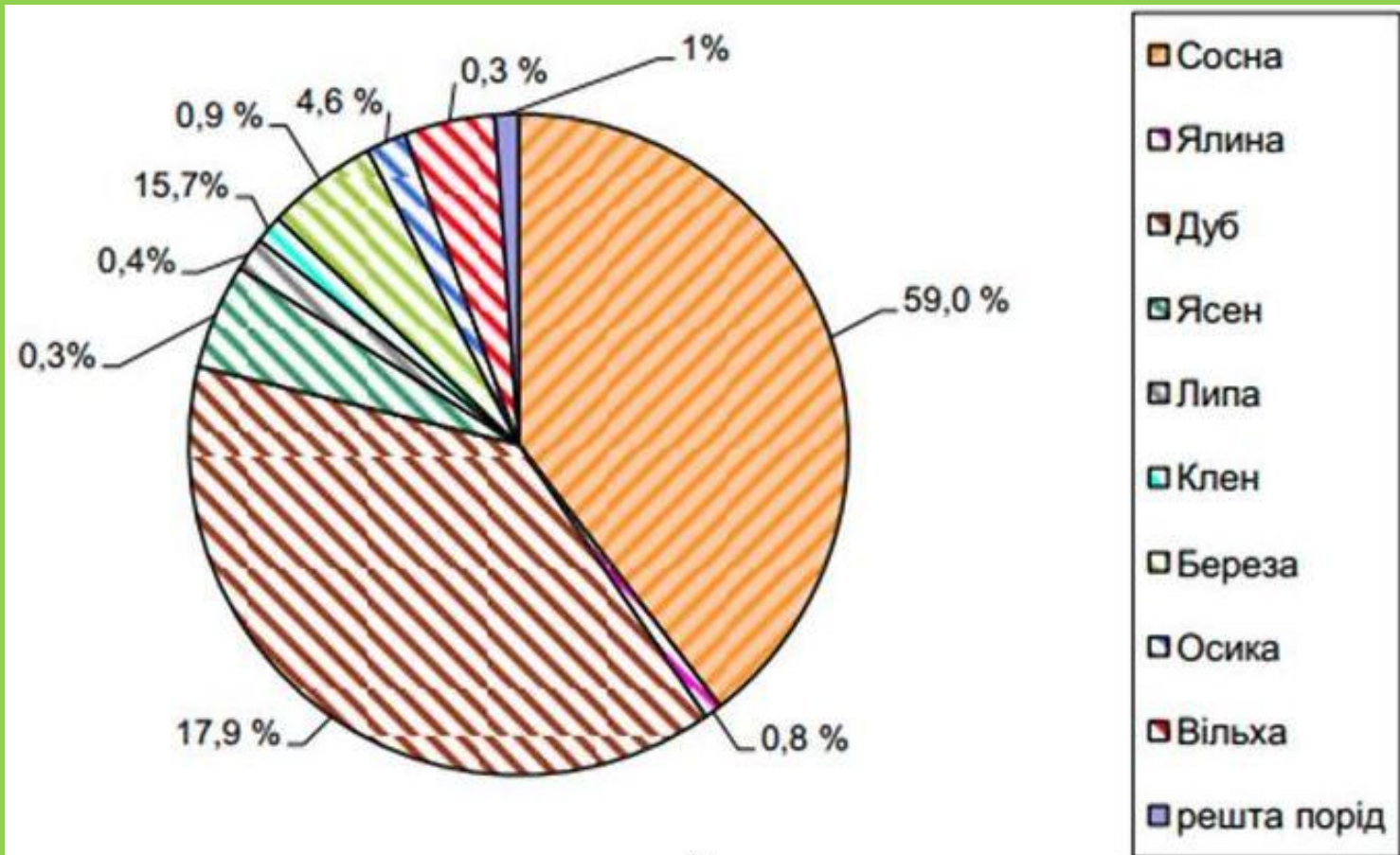
ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Обчислити лісистість країн Європи

Країна	Загальна площа території країни, тис. га	Площа вкритих лісом земель, тис. га	Лісистість, %
Швеція	45218	27264	
Фінляндія	33814	21883	
Франція	54919	15156	
Іспанія	50596	13509	
Німеччина	35702	10740	
Туреччина	77945	9954	
Італія	30132	9857	
Україна	60370	9491	
Польща	31268	8942	
Норвегія	32376	8710	

Порівняно з іншими регіонами України Сумщина може похвалитись значною площею лісів: загальна площа земель лісового фонду Сумщини – 452,1 тис. га. Лісистість області складає 17,8 %, що на 1,9 % більше ніж середня лісистість України – 15,9%. Україна посідає 9-те місце серед європейських країн за цим показником. Найбагатша на ліси європейська країна – Фінляндія. Деревами тут вкрито 70% території. А найбідніша на ліси – Велика Британія, адже має лише шість відсотків території, вкритих лісами.

**Загальна площа земель лісового фонду - 26,6 тис. га.
Площа земель покрита лісом - 24,2 тис. га.
Склад лісонасаджень за основними лісоутворюючими породами:
5,0% твердолистяні;
83,7% шпилькові,
11,2% м'яколистяні,
0,1% інше**

Згідно лісорослинному районуванню територія ДП «Шосткинського лісгоспу» розташована у Новгород-Сіверському Поліссі, яке є однією з шести фізико-географічних областей Українського Полісся і займає його східну частину. Загальна площа лісгоспу - 26610 га. Структурно лісгосп складається з п'яти підрозділів : чотирьох лісництв (Шосткинське, Миронівське, Собицьке, Воронізьке) та Воронізької мехлісодільниці. Лісистість зони діяльності лісгоспу - 29,6%. Основна лісоутворююча порода - сосна звичайна. Розрахункова лісосіка головного користування складає 47,2 тис кбм.

Проблеми і перспективи розвитку

- ▣ **Необхідність модернізації і технічного переоснащення галузі;**
- ▣ **Збільшення частки виробництва для внутрішнього ринку;**
- ▣ **Розширення асортименту продукції та підвищення її якості для збільшення експорту і валютних надходжень;**
- ▣ **Контроль за лісозаготівлею, особливо у Карпатському регіоні;**
- ▣ **Раціональне і комплексне використання лісових ресурсів; - впровадження безвідходних виробництв.**

АБИ НЕ ТРАПИЛОСЯ ПОЖЕЖІ В ЛІСІ, ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ :

- НЕ РОЗВОДЬТЕ БАГАТЬ У ЛІСІ, ОКРІМ СПЕЦІАЛЬНО ВІДВЕДЕНИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН;

- СУВОРО ЗАБОРОНЕНО ПАЛИТИ В ЛІСІ, ОСОБЛИВО ТАМ, ДЕ НАЯВНА СУХА ПІДСТИЛКА;

- НІ В ЯКОМУ РАЗІ НЕ ВИКОРИСТОВУЙТЕ СІРНИКИ;

- СУВОРО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ ВИКОРИСТАННЯ В ЛІСІ ПІРОТЕХНІКИ ТА ІНШИХ ВИБУХОВИХ І ПОЖЕЖОНЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН.

Майбутнє

Лісу

у твоїх
руках!

ЗАВДАННЯ.

- 1. Назвіть чинники, що впливають на географію лісової промисловості.**
- 2. Назвіть регіони де розвинена лісозаготівля і чому?**
- 3. Назвіть центри розвитку меблевого виробництва.**
- 4. Чим обумовлене виробництво меблів в Одесі?**
- 5. Уявіть, що ви очолюєте лісове господарство в африканській країні, де скорочуються площі лісів. Які заходи запропонуєте для вирішення цієї проблеми?**

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Опрацювати параграф 29 підручника, вивчити висновки.